

Nordisk Elmarknad med systempris

OE värnar den nordiska modellen med systempris och finansiellkontrakt som räknas av mot systempriset. Vi menar att den nordiska modellen skapar en stor finansiell elmarknad och är negativa till ett införande av finansiella transaktionsrättigheter (FTR) på den nordiska elmarknaden. Risken är att det skulle försämra likviditeten på EPAD – marknaden samt att stora vertikalt integrerade elföretag skulle använda FTR för handel över gränser mellan olika nationella marknader och vilket skulle öka andelen bilaterala avtal och minska omsättningen av elterminer på Nordpool. Vi anser vidare att den nordiska elmarknaden ska vara en ”energy only”-marknad och att vi inte behöver någon kapacitetsmarknad. Vi menar att den nordiska modellen bör vara en del av nätkoden.

Då det gäller grossistmarknaden fungerar ordningen med prisområden relativt bra med EPAD-kontrakten för att hantera prisskillnaderna mot systempriset. OE anser dock att indelningen i prisområden måste ses över. Vår uppfattning är att prisområde 1 och 2 borde slås samman eftersom priserna med ytterst få undantag är samma i dessa två områden. På sikt bör målet vara att ha så få och stora prisområden som möjligt i Norden och dessa behöver inte följa de nationella gränserna. Finland har valt att inte dela upp marknaden utan hela landet är ett prisområde

OE föreslår därför att Svenska Kraftnät bör garantera överföringskapacitet i näten mellan olika prisområden för att skapa en bättre fungerande prisbildning på marknaden för EPAD-kontrakt. Det ger även SvK incitament att bygga bort flaskhalsar i stamnätet och kommer minska prisområdesskillnaderna till gagn för kunderna. Vi föreslår att SvK garanterar 95 % överföringskapacitet på mer än 24-timmarsbasis förslagsvis årsvis eller halvårsvis och motköper om den garanterade kapaciteten inte uppfylls.

Indelningen av Sverige i flera elområden har medfört problem med likviditeten på EPAD-marknaden, speciellt i elområde fyra OE föreslår därför att Svenska Kraftnät får i uppdrag att ställa ut och handla med EPAD-kontrakt.

Viktigt att det inte införs nya regler som försvårar konkurrensen på den svenska elmarknaden. Regelverket i EU har tidigare varit inriktat på att få en europeisk råkraftmarknad att fungera. Nu pågår ett arbete med att utveckla en europeisk slutkundsmarknad. OE anser att det är viktigt att reglerna då utformas så att de befrämjar marknadslösningar på en mer utvecklad elmarknad med fungerande råkraftmarknader och finansiella marknader för att hantera prisriskerna och inte utformas med utgångspunkt i marknader som till dominerande del präglas av bilaterala avtal. Det är därför angeläget att vi följer arbetet inom EU har en dialog med kommissionen i denna fråga.

Det är vidare viktigt att motverka detaljerade regler om utformningen av fakturor på elmarknaden som motverkar effektiva och kundanpassande lösningar och som också kan komma i konflikt med avtalsfriheten.

Oberoende Elhandlare anser att den finansiella elmarknaden, som är en grundförutsättning för konkurrens på elmarknaden, måste utvecklas så att den blir såväl konkurrensneutral som transparent och med en förbättrad likviditet även för längre kontrakt. En utvecklad finansiell elmarknad är en absolut förutsättning för att motverka oligopolsituationen inom elproduktion.

Ett alltmer omfattande regelverk för hantering av finansiella instrument på elmarknaden har medfört ökade krav på den finansiella elmarknaden som gör det allt svårare för en elhandlare

att representera en slutkund. Oberoende Elhandlare arbetar aktivt för att motverka en sådan utveckling.

En väl fungerande finansiell marknadsplats är även av stor betydelse för de nya elproducenter som etablerar sig genom utbyggnaden av förnyelsebar energi. De behöver precis som kunderna en marknadsplats där förtroendet för prisbildningen är stort och där det sker en produktutveckling så att de kan hantera sina risker. De nya elproducenterna inom vindkraften kommer inte vara vertikalt integrerade och har därför ett större behov av marknadsplatsen än dagens elproducenter.

Det är därför angeläget att motverka ökade krav på den finansiella elmarknaden som gör det allt svårare för en elhandlare att representera en slutkund. En viktig fråga är att reglerna för råvaruderivat utformas på ett adekvat sätt för denna marknad och inte som för derivaten på bankmarknaden. Det är viktigt att företagen på energimarknaden i framtiden återigen får använda bankgarantier som säkerheter på den finansiella elmarknaden.

Oberoende Elhandlare föreslår därför:

- Den nordiska modellen med systempris och finansiella kontrakt som räknas av mot spotmarknaden ska accepteras av EU.
- Underlätta prisbildningen och aktörernas möjligheter att handla med EPAD-kontrakt genom att SvK garanterar överföringskapacitet mellan olika elområden. Det skapar även starkare incitament att SvK upprätthålla kapacitet än dagens system där SvK endast garanterar kapacitet för det kommande dygnet.
- SvK bör även ställa ut och handla med EPAD-kontrakt (tidigare CfD) för att öka likviditeten. Detta bör vara en del av nätkoden.
- Se över dagens prisområden i Sverige och Norden för att skapa större områden och därmed förbättra likviditeten och prisbildningen. Elområde 1 och 2 i Sverige kan slås ihop i ett första steg.
- Motverka ökade krav på den finansiella elmarknaden som gör det allt svårare för en elhandlare att representera en slutkund.